

NATIONAL
DAIRY
DEVELOPMENT
BOARD

ముఖ్యమైన పశువులవ్యాధులకు సంప్రదాయ ఆయుర్వేద చికిత్స పద్ధతులు

పొదుగు వాపు వ్యాధి

కలబంద

పసుపు

నిమ్మకాయ

సున్నం

నీటి ఆధారిత తయారి

కావలసిన పదార్థములు : ఒక రోజుకు

కలబంద-250గ్రా, పసుపు-50గ్రా, సున్నం-15గ్రా, నిమ్మకాయలు-6

తయారుచేయు విధానము :

- (i) ముందుగా కలబంద యొక్క ముల్లులను తీసి చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసి పెట్టుకోవాలి.
- (ii) ఈ ముక్కలకు పసుపు మరియు సున్నం కలపి మిక్రోలో వేసి ఎర్రటి పేస్తును తయారు చేసుకోవాలి.

ఉపయోగించు విధానం :

- (i) పొదుగును పుష్టంగా కడిగి అన్న రొమ్ముల నుండి పాలు పూల్తిగా పిండేయాలి. (ii) చేతి నిండుగా పేస్తును తీసుకొని 200 మీ.లీ నీటితో కలపి పలుచగా చేయండి. (iii) పలుచగా చేసిన ఈ పేస్తుని రోజుకి 10 సార్లు - 5 రోజుల పాటు గడ్డిగా రుట్టి రాయండి. రాసే ప్రతిసారి (i) లో చెప్పిన విధానాన్ని పాటించండి (iv) చివరి రోజున చమురు ఆధారిత తయారీ విధానాన్ని పాటించండి. (v) రెండు నిమ్మకాయలను రెండు బద్దలుగా కోసి నోటి దవడలో ఉంచాలి. ఈ విధంగా రోజుకి మూడు సార్లు చొప్పున మూడు రోజులు పెట్టాలి.

వీడియోను యూ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

Axēvā Pñ̄ Kāc̄ Oñ̄ f b^{1/4} C̄

g/e² 1/4

సువ్వలసూనె/
ఆవసూనె

నిమ్మకాయ

సుస్ఫుం

పసుపు

చమురు ఆధారిత తయారీ

కావలసిన పదార్థములు : ఒక రోజుకు

కలబంద ఆకులు-250 గ్రా, పసుపు-50 గ్రా, సుస్ఫుం-15 గ్రా, నిమ్మకాయలు-6,
సువ్వల సూనె/ఆవ సూనె 600 మి.లీ

తయారుచేయు విధానము :

- (i) కలబంద యొక్క ముల్లులను తీసి చిన్న చిన్న ముక్కలుగా చేసి పెట్టుకోవాలి.
- (ii) ఈ ముక్కలకు పసుపు మరియు సుస్ఫుం కలిపి ముక్కీలో వేసి ఎర్రటి పేస్తుగా
చేయండి.

వాడు విధానం :

- (i) పాదుగును శుభ్రంగా కడిగి అన్ని రొమ్ముల సుండి పాలు పూల్తిగా లిండి
పాదుగును పాడిబారనిష్టండి. (ii) చేతి సిండుగా పేస్తును తీసుకొని 200 మి.లీ
సువ్వల సూనె/ఆవ సూనె తో కలిపి పలుచగా చేయండి. (iii) పలుచగా చేసిన
సూనె తో కలిపిన మిత్రమాన్ని రోజుకి మూడు సార్లు 5 రోజుల పాటు గట్టిగా రుచ్చి
రాయండి. రానే ప్రతిసాల (i) లో చెప్పిన విధానాన్ని పాటించండి (iv) రెండు
నిమ్మకాయలను బద్దలుగా కోసి దహడలోఉంచండి. ఇలా రోజుకి 3 సార్లు 3
రోజుల పాటు చేయాలి.

వీడియోను యూఁ టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

చన్నరండ్రంలో అవరోదం

అప్పుడే తుంచి
శుభ్రం చేసిన వేప ఆకు
ఈనె

పసుపు

వెన్న

లేదా

నెయ్య

కావలసిన పదార్థములు :

అప్పుడే తుంచి, శుభ్రం చేసిన వేప ఆకు ఈనె, పసుపు, వెన్న లేదా నెయ్య

తయారుచేయు విధానము :

- (i) చన్న పాడుగును బట్టి ఈనె పాడుగును కత్తిలంచుకోవాలి.
- (ii) వెన్న, పసుపు కలిపిన మిశ్రమాన్ని వేప ఆకు ఈనె కు బాగా పట్టించాలి.
- (iii) మూసుకున్న చన్న మొనసి బాగా శుభ్రము చేయాలి.

వాడు విధానం :

- (i) మిశ్రమాన్ని పట్టించిన వేప ఆకు ఈనె యొక్క కత్తిలంచబడిన సున్నని మొనసి మూసుకున్న చన్నలోనికి పోవునట్టుగా గడియారం ముల్లకు వ్యతిరేక దిశగా తిప్పాలి. (ii) పాలు పెత్తికిన తరువాత ప్రతిసాలి కొత్త వేప ఆకు ఈనెనెనే వాడండి.

వీడియోను యూ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

పొదుగుకు సీరు టిగుటు

సువ్వులనుానె/
ఆవనుానె

పసుపు

వెల్లుల్లి

కావలసిన పదార్థములు : ఒక్క మోతాదుకు

సువ్వులనుానె లేదా ఆవనుానె - 200 ము.లీ., పిడికెడు పసుపు,
వెల్లుల్లి-2 రెబ్బలు

తయారుచేయు విధానము :

- (i) వేడి చేసిన నూనెలో పసుపు మరియు సువ్వగా తులమిన వెల్లుల్లిని వేయాలి.
- (ii) మంచి వాసన పచ్చేవరకు బాగా కలుపుతూ వేడి చేయాలి (మరగపెట్ట కూడదు).
- (iii) తర్వాత చల్లారనివ్వాలి.

వాడు విధానం :

- (i) సీరు బిగి వాపు కనబడిన ప్రాంతం మీద లేదా మొత్తం పొదుగు మీద బిలంగా ఈ మిశ్రమాన్ని వలయాకారంలో తిప్పుతూ రాయాలి. (ii) రోజుకి 4 సార్లు చొప్పున 3 రోజులు రాయాలి

గమనిక :

ఈ మందు రాసేముందు అట పొదుగువాపు కాదని నిర్ధారించుకోవాలి

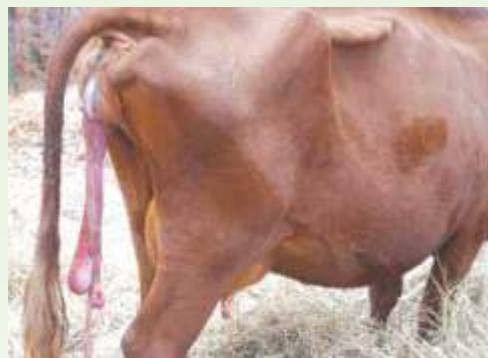

వీడియోను యూఁ టూషాబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

మాయ పడకుండా ఉండుట

ముల్లంగి

బెల్లం

బెండ కాయ

ఉప్పు

కావలసిన పదార్థములు :

తెల్ల ముల్లంగి-1, బెండ కాయలు - 1.5 కిలోలు, బెల్లం, ఉప్పు అవసరమైనంత

తయారుచేయు విధానము :

బెండ కాయని రెండు ముక్కలుగా చేయవలెను.

వాడు విధానం :

(i) ఈనిన తరువాత 2 గంటల లోపల ఒక ముల్లంగి దుంపను తినిపించాలి. (ii) ఈనిన 8 గంటల తర్వాత కూడా మాయ పడకుండా అలానే పుంచే 1.5 కిలోల బెండ కాయలకు, బెల్లం మరియు ఉప్పుతో కలిపి తినిపించాలి. (iii) ఈనిన 12 గంటల తర్వాత కూడా మాయ పడకుండా అలానే పుంచే వేలాడే మాయ మొదలు వద్ద సన్నని తాడుతో కట్టి దానికి 2 అంగుళాలు కింద కత్తిలంచి వదలాలి. తాడు తీసిన తరువాత పశువు శలీరం లోకి దానంతట అదే వెళ్లట గమనించండి. (iv) అంచెపెట్టు కున్న మాయను చేతితో తీసివేయడానికి ప్రయత్నించవద్ద. (v) నాలుగు వారాల పాటు, వారానికి ఒక్కసారి ఒక పెద్ద ముల్లంగి దుంపను తినిపించాలి.

వీడియోను యూ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

గొద్దులుతనపు సమస్య

ముల్లంగి

కలబండ

సత్తెరు

కలివేమాకు

ఉప్పు

ముసగ

బెల్లం

పుసుపు

వాడు విధానం :

- (i) ఎదకు వచ్చిన మొదటి లేదా రెండవ రోజు చికిత్సను ప్రారంభించాలి
  - (ii) ఆయు పదార్థములను తాజాగా రోజుకి ఒక్కసారి ఈ కీంద సూచించిన క్రమంలో బెల్లము, ఉప్పుతో కలిపి తినిపించాలి
- (1) తెల్ల ముల్లంగి రోజుకి ఒక్కటి చొప్పున 5 రోజులు.
  - (2) రోజుకు ఒక కలబండ ఆకు చొప్పున 4 రోజులు.
  - (3) రోజుకి 4 గుప్పిళ్ల చొప్పున ముసగ ఆకు 4 రోజులు.
  - (4) రోజుకి 4 గుప్పిళ్ల చొప్పున సత్తెరు 4 రోజులు.
  - (5) రోజుకి 4 గుప్పిళ్ల చొప్పున కలివేమాకు + 5 గ్రాముల పసుపు మీత్రమం 4 రోజులు.
  - (6) పై విధంగా తినిపించినా కూడా గర్భము దాల్చని ఎడల పై విధనాన్ని పునరావృతం చేయండి.

వీడియోను యూఁ టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

మెయ్యకు చికిత్స

కలబంద
గుజ్జ

పుసుపు

అత్తిపత్తి ఆకు

కావలసిన పదార్థములు :

కలబంద గుజ్జ (బక ఆకు నుండి తీసిన), పుసుపు-1 స్వాను, అత్తిపత్తి ఆకు-2 గుప్పెత్తు

తయారుచేయు విధానము :

- (i) కలబంద మట్టను చీల్చి, గుజ్జను సేకలించాలి
- (ii) జిగట పోయేవరకు నాలుగైదు సార్లు బాగా కడగాలి
- (iii) కడిగిన గుజ్జను 1 లీటరు సీళ్ళల్లో వేసి కలపాలి.
- (iv) ఈ మిశ్రమానికి 1 స్వాను పుసుపు కలిపి అర లీటరు అయ్యేవరకు మరిగించి చల్లార్చాలి.
- (v) అత్తిపత్తి ఆకు పేస్టుని వేరుగా తయారు చేసుకోండి.

వాడు విధానం :

- (i) మెయ్యను శుభ్ర పురచవలెను.
- (ii) చల్లాలన మిశ్రమాన్ని బయటకు వచ్చిన మెయ్య పైన చల్లాలి.
- (iii) పూర్తిగా ఆలపోయిన తరువాతనే అత్తి పత్తి ఆకు పేస్టును రాయాలి.
- (iv) మెయ్య లోపలికి వెళ్లేవరకు ఈ ప్రక్రియను పునరావృతం చేయాలి.

వీడియోను యూ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

గాలికుంటు వ్యాధి/నోటి పుండ్లకు చికిత్స

జీలకర్త

మిలియాలు

వెల్లుల్లి

మెంతులు

పసుపు

బెల్లం

కొబ్బరి

కావలసిన పదార్థములు : ఒక్క మోతాదుకు

జీలకర్త-10 గ్రా, మెంతులు-10 గ్రా, మిలియాలు-10 గ్రా, పసుపు-10 గ్రా,
వెల్లుల్లి-4 రెబ్బలు, కొబ్బరి కాయ-1, బెల్లం-120 గ్రా

తయారుచేయు విధానము :

- జీలకర్త, మెంతులు, మిలియాలను నీటిలో 20 - 30 నిముఖాలు నాసబెట్టాలి.
- అన్నింటినీ సూఅ పేస్టుగా తయారు చేయాలి.
- ఈ పేస్టుకి కొబ్బరి తురుముని చేల్చి చేతితో కలవాలి.
- ప్రతిసాాల ఈ మిల్క్రూమాన్ని తాజాగా తయారు చేసుకోవాలి.

వాడు విధానం :

- ఈ పేస్టుని నోటిలోను, నాలిక మీద అంగిలీలోను బాగా రాయాలి
- రోజుకి మూడు సార్లు చొప్పున 3 - 5 రోజులు ఈ పుగాత మందును వాడాలి.

వీడియోను యూఁ టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

గాలికుంటు వ్యాధి/కాలి పుండ్రకు చికిత్స

కుప్పి ఆకులు

వేప ఆకులు

వెల్లుల్లి

కొబ్బరి నూనె లేదా నువ్వుల నూనె

గోరింటాకు

పసుపు

తులసి ఆకులు

సీతాఫల ఆకులు

కావలసిన పదార్థములు :

కుప్పి ఆకులు - పిడికెడు, వెల్లుల్లి - 10 రెబ్బలు, వేప ఆకులు - పిడికెడు, కొబ్బరి నూనె లేదా నువ్వుల నూనె - 500 మి.లీ, పసుపు - 20 గ్రా, గోరింటాకు - పిడికెడు, తులసి ఆకులు - పిడికెడు

తయారుచేయు విధానము :

- చినుసులు అన్నింటిని రుబ్బి పేస్తుగా చేయాలి
- ఈ మిశ్రమానికి 500 మి.లీ ల కొబ్బరి లేదా నువ్వులనూనెతో కలిపి మరిగించి చల్లార్జులి.

వాడు విధానం :

- పుండ్ర గాయాన్ని శుభ్రపరిచి ఈ మిశ్రమాన్ని నేరుగా గాయం మీద రాయపచ్చ లేదా గాజు గుడ్డతో కట్టు కట్టు వచ్చు.
- ఒకవేళ పుండ్రలో పురుగులు ఉంటే మొదటి రోజు కొబ్బరి నూనె లేదా నువ్వుల నూనెతో కర్మారం కలిపి రాయాలి లేదా సీతాఫల ఆకుల పేస్తును రాన్నే పురుగులు పోతాయి.

పీడియోను యూషా ట్ర్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

జ్వరము

ధనియాలు

వెల్లుల్లి

బిర్యానీ ఆకులు

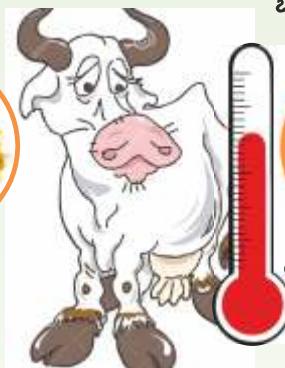
మిలియాలు

జీలకర్త

పసుపు

నేలవేము ఆకు

తమలపాకులు

తులసి

వేప ఆకులు

సబ్బా ఆకులు

బెల్లం

తుల్లి

కావలసిన పదార్థములు : ఒక్క రోజుకు

వెల్లుల్లి-2 రెబ్బలు, ధనియాలు-10 గ్రా, జీలకర్త-10 గ్రా, తులసి-ఒక గుప్పెడు, బిర్యానీ ఆకులు-10 గ్రా, మిలియాలు-10 గ్రా, తమలపాకులు-5, తుల్లి-2, పసుపు-10 గ్రా, నేలవేము ఆకుల పొడి-20 గ్రా, సబ్బా ఆకులు-ఒక గుప్పెడు, వేప ఆకులు-ఒక గుప్పెడు, బెల్లం-100 గ్రా

తయారుచేయ విధానము :

- జీలకర్త, మిలియాలు, ధనియాలను 15 సిమిషాలు నీటిలో నానబెట్టాలి
- అన్ని పదార్థాలను మిక్సీలో వేసి ఆడించి వేస్తూగా తయారు చేయాలి.

వాట విధానం :

చిన్న మొత్తామలో ప్రాధున , సాయంత్రం తినిపించాలి

వీడియోను యూఁ టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

పారుడు వ్యాధి

మెంతులు

మిలయాలు

ఉల్లి

జీలకర్త

వెల్లుల్లి

పసుపు

కలవేపాకు

బెల్లం

ఇంగువ

కావలసిన పదార్థములు : ఒక్క రోజుకు

మెంతులు-10 గ్రా, ఉల్లి-1, వెల్లుల్లి-1రెబ్బ, జీలకర్త-10 గ్రా, పసుపు-10 గ్రా, కలవేపాకు- గుప్పెడు, గసగసాలు-5 గ్రా, మిలయాలు-10 గ్రా, బెల్లం-100 గ్రా, ఇంగువ-5 గ్రా

తయారుచేయు విధానము :

- జీలకర్త, ఇంగువ, గసగసాలు మిలయాలు మెంతులను వేయించాలి.
- చల్లాలన తరువాత వాటిని ముక్కేలో ఆడించాలి.
- చీసికి మిగిలిన ఉల్లి, వెల్లుల్లి, కలవేపాకు, బెల్లం, పసుపు, మిలయాలు కలపి మరలా ముక్కేలో వేసి పేస్తుగా చేయాలి.

వాడు విధానం :

- ఆ పేస్తును ఉండలుగా చేయాలి
- ఈ ఉండలను పశువుకు రోజుకి ఒకసాల చొప్పున 1-3 రోజులు తినిపించాలి. పలస్తిత మెరుగయ్యే వరకు ఇలాగే తినిపించాలి.

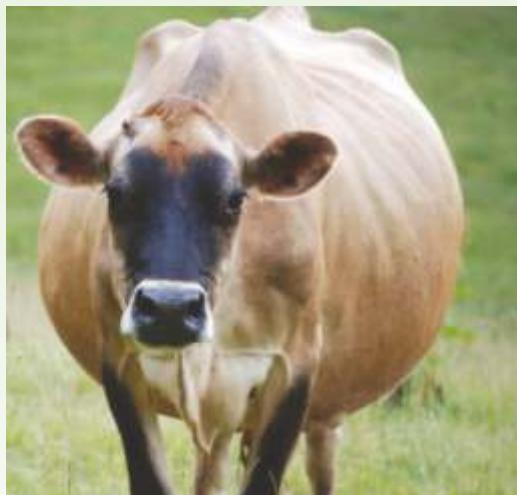

వీడియోను యూ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

కడుపు ఉబ్బరం / అజీరం

ఉల్లి

మిలయాలు

వెల్లుల్లి

ఎండు మిరపకాయలు

తమలపాకులు

అల్లం

జీలకర్త

పసుపు

బెల్లం

ఉపు

కావలసిన పదార్థములు : ఒక్క రోజుకు

ఉల్లి-100 గ్రా, వెల్లుల్లి-10 రెబ్బలు, ఎండు మిరపకాయలు-2, జీలకర్త-10 గ్రా, పసుపు-10 గ్రా, బెల్లం-100 గ్రా, మిలయాలు-10 గ్రా, తమలపాకులు-10, అల్లం-100 గ్రా

తయారుచేయు విధానము :

- ముందుగా మిలయాలు, జీలకర్తను ఒక అర గంట సేపు సీటిలో నానబెట్టాలి.
- అస్ని పదార్థాలను కలిపి ముక్కేలో వేసి ఆడించి పేస్టుగా తయారు చేయాలి.

వాడు విధానం :

- పేస్టును ఉండలుగా చేసి పెట్టుకోవాలి.
- ఈ ఉండలకు కొంచెం ఉపు అద్ది రోజుకు 3-4 సార్లు 3 రోజుల వరకు తినిపించాలి.

వీడియోను యూష టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

నట్టల నివారణ

ఉల్లి

వెల్లుల్లి

మిలియాలు

పసుపు

ఆవాలు

వేప ఆకులు

జీలకర్త

బెల్లం

అరటి దవ్వ.

తుమ్మి ఆకులు

కాకర కాయ

కావలసిన పదార్థములు : ఒక్క రోజుకు

ఉల్లి-1, వెల్లుల్లి-5 రెబ్బలు, ఆవాలు-10 గ్రా, వేప ఆకులు-గుప్పెడు, జీలకర్త-10 గ్రా, కాకర కాయ-50 గ్రా., పసుపు-5 గ్రా, మిలియాలు-5 గ్రా, అరటి దవ్వ-100 గ్రా, తుమ్మి ఆకులు-1 గుప్పెడు, బెల్లము-100 గ్రా.

తయారుచేయ విధానము :

- జీలకర్త, మిలియాలు మరియు ఆవాలు 30 నిమిషాల పాటు నీటిలో నాన పెట్టువలెను.
- మిగిలిన పదార్థాలలో కలపి టీనిసి ఒక మిల్కమం వలే తయారు చేయవలెను.

వాడు విధానం :

- ఆ మిల్కమాన్సి చిన్న చిన్న ఉండలుగా చేయవలెను.
- ఈ ఉండలను కొంచెం ఉప్పుతో అర్ధ రోజుకి ఒకసాల చొప్పున 3 రోజుల పాటు తినిపించవలెను.

వీడియోను యూ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

జీవోగలు / బాహ్య పరాన్వజీవులు

వెల్లుల్లి

వేప ఆకు

వేప కాయలు

పసుపు

పులికంప

వస

తులసి ఆకులు

కావలసిన పదార్థములు :

వెల్లుల్లి-10 రెబ్బలు, వేప ఆకు-గుప్పెడు, వేప కాయలు-గుప్పెడు,
వస/వడజ-10 గ్రా, పసుపు-20గ్రా, పులికంప ఆకులు-గుప్పెడు,
తులసి ఆకులు ఒక గుప్పెడు

తయారుచేయు విధానము :

- అస్సించేసి మిక్సీలోవేసి ఆడించాలి.
- వీటిలోకి ఒక లీటరు పలశుబ్దమైన నీటిని కలాశాలి.
- పలశుబ్దమైన గుడ్డతో గానీ ఫిల్టరుతో గానీ వడపోయాలి.
- స్ట్రోసెనాలో ఈ ద్రవాన్ని నింపాలి.

వాడు విధానం :

- పసుపు శలీరమంతా ఈ మందు పిచికాలి చెయ్యాలి. (ii) పసుపుల
శాలలో, పగుళ్లలోనూ, మూలలలలోను కూడా పిచికాలి చెయ్యాలి. (iii) ఈ
ద్రావకంలో ముంచిన గుడ్డతో కూడా పసుపు శలీరం షై రాయపచ్చను.
- (iv) బాహ్యపరాన్వ జీవులు నుశించు వరకు వారానికి ఒకసాల ఈ మందుని
పిచికాలి చెయ్యాలి. (v) రోజులో ఎండ కానే సమయంలో మాత్రమే ఈ
విధానాన్ని పాటించవలెను.

వీడియోను యూఁ టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

అమృవాలి పొక్కులు/పులిపిడి కాయలు/పగుళ్ళు

వెల్లుల్లి

వెన్న

పసుపు

జీలకర్త

సబ్జా ఆకులు

వేప ఆకులు

కావలసిన పదార్థములు :

వెల్లుల్లి-5 రెబ్బలు, పసుపు-10 గ్రా, జీలకర్త-15 గ్రా, సబ్జా ఆకులు-గుప్పెడు, వేప ఆకులు-గుప్పెడు, వెన్న/నెయ్యి -50 గ్రా.

తయారుచేయు విధానము :

- జీలకర్తను 15 నిమిషములు నీటిలో నానబెట్టాలి.
- పదార్థాలు అన్నింటిని కలిపి మిక్స్ లో ఆడించి వేస్తే చెయ్యాలి.
- దానికి వెన్న చేట్టు బాగా కలపాలి.

వాడు విధానం :

- ప్రభావిత భాగం పై వీలైనన్న సార్లు తగ్గే వరకు రాయాలి.
- చర్చపు ఉపరితలాన్ని శుభ్రపరచి ఆలన తరువాత మాత్రమే మందును రాయాలి.

వీడియోను యూ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

అలెర్జీ/విషపుభావ/విషపు జంతు కాటు

తమలపాకులు

ఉప్పు

మిలయాలు

బెల్లం

కావలసిన పదార్థములు : ఒక మోతాదుకు

(తమిళ సంప్రదాయ సిద్ధ వైద్య చికిత్స ప్రకారం: ముగ్గురు రాజులు)

తమలపాకులు-10, మిలయాలు-10 గ్రా, ఉప్పు-10 గ్రా,

బెల్లం-కావలసినంత

తయారుచేయు విధానము :

- ఈ పదార్థములను మిక్సీలో వేసి పేస్టుగా చేయాలి.
- ఆ పేస్టుకు బెల్లాన్ని కలపాలి.

వాడు విధానం :

- ఈ మందును కొంచెం కొంచెం మోతాదులో తినిపించాలి.
- రోజుకి 3 మోతాదులు రెండు వారాల వరకు తినిపించాలి.
- పరిస్థితి మరి విషమించినప్పుడు అదే మందు రసాన్ని (బెల్లం లేకుండా) గంటకు ఒకసాల 2-3 చుక్కలు కంటిలో వెయ్యాలి.

వీడియోను యూఁ టూఫ్యుబ్ లో చూచుట కౌరకు QR
కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

మొకాళ్ళ వాపు

కలబండ

వెల్లుల్లి

సున్ధం

సువ్వల సూనె

సల్లేరు

పసుపు

కాపలసిన పదార్థములు :

కలబండ-100 గ్రా

సున్ధం-10 గ్రా

సల్లేరు కాండము - 100 గ్రా

పసుపు- 15 గ్రా

వెల్లుల్లి- 5 రెబ్బులు

సువ్వలసూనె - 1 లీటరు

తయారుచేయు విధానము :

(i) అన్ని పదార్థములు కలిపి వేస్తుగా చేసు కోవాలి.

(ii) దానిని సువ్వల సూనెలో వేసి మరిగించి చల్లార్చాలి.

వాడు విధానం :

(i) ఈ లేపనాన్ని మొకాళ్ళ వాపు మీద రోజుకి నాలుగైదు సార్లు రాయాలి.

(ii) రోజుకి రెండు సార్లు వేస్తే శ్క్రతో కాపడం పెట్టాలి.

వీడియోను యూచ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

ఆడ్డ సరం

ములియాలు

తులసి

వెల్లుల్లి

పసుపు

బెల్లం

కావలసిన పదార్థములు : ఒక రోజుకి సలహాయే మందు కొరకు

ఆడ్డ సరం ఆకు - 1

తులసి - గుప్పెడు ఆకులు

వెల్లుల్లి - 5 గబ్బుములు

పసుపు - 10 గ్రా

ములియాలు - 10 గ్రా

బెల్లం - కావలసినంత

తయారుచేయు విధానము :

- (i) ములియాలను 15-20 నిమిషములు నానబెట్టి, మిక్సీలో ఆడించి పెట్టుకోవాలి.
- (ii) అన్న పదార్థములను కలిపి మిక్సీలో ఆడించి బెల్లం తో కలిపి పేస్తుగా చేయాలి.

వాడు విధానం :

రోజుకి 2-3 సార్లు తగ్గేవరకు తినిపించాలి.

వీడియోను యూఁ టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

ఈనిన తరువాత లేవలేక పోపుట

నాటు కోడి గుడ్డు

సల్లేరు

మునగ ఆకులు

బెల్లం

కావలసిన పదార్థములు : ఒక డోసుకు కాలవలసినవి

నాటు కోడి గుడ్డు-2, మునగ ఆకు-4 గుప్పెళ్ళు, సల్లేరు కాండములు-4 గుప్పెళ్ళు, బెల్లం-కావలసినంత

తయారుచేయు విధానము :

- ఉడికించని తాజా గుడ్డు తీసుకోవాలి.
- మునగ, సల్లేరు ఆకులను విడిపిడిగా కలిపి ముక్కీలో వేసి తరువాత బెల్లం కలిపి పేస్తుగా చేయాలి.

వాడు విధానం :

- ఒక పూటకు రెండు గుడ్డు చొప్పున (గుడ్డు పెంకుని కొంచెం చిట్టించి పెంకు తో సహా) రోజుకు మూడు సార్లు తినిపించాలి.
- మునగ ఆకుల నాలుగు గుప్పెళ్ళు పేస్తుగా చేసి బెల్లంతో కలిపి తినిపించాలి.
- మునగ ఆకు పేస్తు తినిపించిన 2 గంటల తరువాత నాలుగు గుప్పెళ్ళు సల్లేరు కాండంను పేస్తుగా చేసి బెల్లంతో కలిపి తినిపించాలి.
- పైన చెప్పిన (ii) (iii) విధానాలను ప్రతి రెండు గంటలకు ఒకసాల మాల్చి మాల్చి తినిపించాలి.
- (v) నాలుగు రోజుల వరకు పశుపును పైకి లేపే ప్రయత్నం చేయకూడదు.

వీడియోను యూఁ ట్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీచ్ చెయ్యండి

పురుగుమందులు/సైన్వెడ్ విషం/ఫంగ్స్ విషములకు విరుగుడు

తమల పొకులు

ములయాలు

ఉప్పు

బెల్లం

మునగ ఆకు రసం

చింతపండు

కావలసిన పదార్థములు : మూడు రాజులు-బక్క డోసుకు
తమలపొకులు-10, ములయాలు-10 గ్రా, ఉప్పు-10 గ్రా,
బెల్లం-కావలసినంత

ఇతర సామాగ్రి : ఒక్క రోజుకి
చింతపండు-1 కేజీ, సీరు-బక లీటరు, బక కిలో మునగ ఆకుల రసం

తయారుచేయు విధానము :

తమిళ సంప్రదాయ సిద్ధ వైద్య చికిత్స ప్రకారం: ముగ్గురు రాజుల చికిత్స
విధానం:

- (i) తమలపొకులు, ములయాలు, ఉప్పు కలిపి పేస్టుగా చేయాలి.
- (ii) ఈ పేస్టుకు బెల్లం కలపాలి.

ఇతర పదార్థాల తయారీ :

- (i) చింత పండును 15 నిమిషాలు నీటిలో నాన బెట్టాలి.
- (ii) నానిన చింతపండు నుండి గుజ్జును వేరుచేసి రసం తీయాలి.
- (iii) బీనిలో సీరు, బెల్లం ములయు మునగ ఆకు రసం కలపాలి.
- (iv) ఈ మొత్తం మిశ్రమాన్ని బాగా కలపాలి.

వాడు విధానం :

- (i) మూడు రాజుల మిశ్రమాన్ని మెదటి డోసుగా ఇప్పండి. (ii) చింతపండు, మునగ, బెల్లంల చిక్కబెట్టి 200 ములీ. మిశ్రమాన్ని రెండు గంటలకు బక సాల తాగించాలి. (iii) మధ్యమధ్యలో కొంచెం, కొంచెం మూడు రాజుల మిశ్రమాన్ని తినిపించండి.

వీడియోను యూఁ టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

కలవేపాకు

బెల్లం

మువ్వగ ఆకు

నిమ్మకాయ

కావలసిన పదార్థములు : ఒక రోజుకు మొత్తాదు

కలవేపాకు - 2 గుప్పెళ్ళు, మువ్వగ ఆకు - 2 గుప్పెళ్ళు, బెల్లం - 100 గ్రా, నిమ్మకాయలు - 6

తయారుచేయు విధానము :

- (i) కలవేపాకు, మువ్వగ ఆకు, బెల్లం కలిపి పేస్తుగా చేయాలి.
- (ii) నిమ్మకాయలను రెండు భాగాలుగా కోయాలి.

వాడు విధానం :

- (i) ఈ పేస్తును రోజుకి రెండు సార్లు తగ్గేవరకు తినిపించాలి.
- (ii) ఒక్కసాలికి రెండు నిమ్మకాయలను (రెండు బద్దలుగా కోసిన) తినిపించాలి. ఈ విధంగా రోజుకి 3 సార్లు చేయాలి.

గమనిక : ఈ ప్రయోగంతో పాటు పాదుగు వాపు వ్యాధికి ఉపయోగించే విధానాన్ని కూడా ప్రయోగించవచ్చు

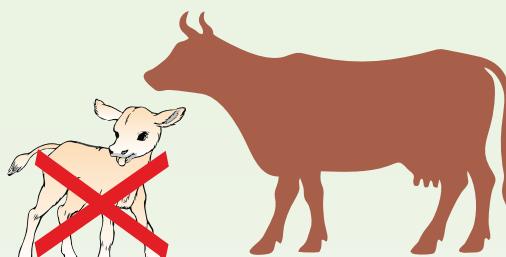

వీడియోను యూ టుష్టబ్ లో చూచుట కొరకు QR
కోడ్సు స్వీన్ చెయ్యండి

| ఇంద్రాజికా |

ముల్లంగి

పసుపు

కలబండ

నల్లేరు

పసుపు

మునగ ఆకు

కలివేషాకు

బెల్లం

వాడు విధానం :

ఈ క్రింది చూపిన క్రమంలో ఆయా పదార్థాలను బెల్లం, ఉప్పుతో కలిపి రోజుకి రెండు సార్లు తినిపించాలి.

- (i) రోజుకి ఒక తెల్లముల్లంగి రెండుసార్లు చొప్పున 5 రోజులవరకు తినిపించాలి.
- (ii) రోజుకి ఒక కలబండ ఆకు రెండుసార్లు చొప్పున 4 రోజులవరకు తినిపించాలి.
- (iii) రోజుకి రెండుసార్లు 4 గుప్పెళ్ళు చొప్పున మునగ ఆకు 4 రోజులవరకు తినిపించాలి.
- (iv) రోజుకి రెండుసార్లు 4 గుప్పెళ్ళు చొప్పున నల్లేరు కాండాలు 4 రోజులవరకు తినిపించాలి.
- (v) రోజుకి రెండుసార్లు 4 గుప్పెళ్ళు చొప్పున కలివేషాకు మరియు 5 గ్రాములు పసుపు తో కలిపి 4 రోజులవరకు తినిపించాలి.

గమనిక : చికిత్సకు 15 రోజుల ముందు, పశువుకు పేగులోని పురుగుల నిర్మాలనమునుకు మందు వాడాలి.

వీడియోను యూఁ టుఫ్యూబ్ లో చూచుట కొరకు QR కోడ్సు సౌక్షణ్య చెయ్యండి

ప్రాధికర ఎన్ పుణ్యమూల్ నుండి సాంకేతిక సూచనలతో తయారు చేయబడింది (profpunniya@gmail.com)
మరింత సమాచారం కోసం సంప్రతించండి: anand@nddb.coop

జాతీయ వొడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి సంస్థ

ఫోన్: 02692-260148, 260149 • ఫ్యాక్స్: 02692-260157

వెబ్సైట్: www.nddb.coop

facebook.com/NationalDairyDevelopmentBoard

జక్కడ పేర్కొన్న సాధారణ మొక్కలు, సుగంధ ద్రవ్యాలు మరియు ఇతర పదార్థాలు సాధారణంగా సురక్షితమైనవిగా పరిగణించబడతాయి

మరియు ఇది కేవలం సూచన మాత్రమే . సరైన వ్యాధి నిర్మారణ మరియు నిర్వహణ కోసం సమిపంలోని పశువైద్యుడిని సంప్రతించవచ్చు.